

Đường sắt tốc độ cao Bắc - Nam: Dồn lực cho mục tiêu khởi công cuối năm 2027

06:09 10/09/2026

Mốc tháng 12/2027 đang được đặt ra cho việc khởi công Dự án đường sắt tốc độ cao Bắc - Nam, đòi hỏi các khâu chuẩn bị từ tư vấn, khảo sát, lập báo cáo nghiên cứu khả thi đến giải phóng mặt bằng phải được tổ chức theo một kế hoạch tiến độ cụ thể, rõ người, rõ việc.

Chuyển từ chuẩn bị sang chạy đua tiến độ

Tại cuộc họp các Ban chỉ đạo và Tổ giúp việc về tình hình thực hiện Dự án đường sắt tốc độ cao trên trục Bắc - Nam và tuyến Lào Cai - Hà Nội - Hải Phòng, Bộ trưởng Bộ Xây dựng Trần Hồng Minh yêu cầu các đơn vị liên quan khẩn trương xây dựng kế hoạch chi tiết, bám sát từng mốc công việc để bảo đảm tiến độ.

Theo Cục trưởng Cục Kinh tế - Quản lý đầu tư xây dựng Lê Quyết Tiến, với Dự án đường sắt tốc độ cao Bắc - Nam, chủ đầu tư đã ký hợp đồng gói thầu tư vấn hỗ trợ dự án. Đơn vị tư vấn cũng đã hoàn thành việc lập nhiệm vụ, dự toán và hồ sơ yêu cầu đối với gói thầu lập Báo cáo nghiên cứu khả thi.

Hiện các thủ tục lựa chọn tư vấn trong giai đoạn chuẩn bị đầu tư đang được triển khai, gồm tư vấn khảo sát, tư vấn lập Báo cáo nghiên cứu khả thi, tư vấn giám sát khảo sát và tư vấn lập báo cáo đánh giá tác động môi trường.

Dự án đường sắt tốc độ cao Bắc - Nam được đặt mục tiêu nỗ lực khởi công vào tháng 12/2027, với yêu cầu đẩy nhanh các thủ tục chuẩn bị đầu tư. Ảnh minh họa

Những công việc này được xem là bước chuẩn bị quan trọng để dự án chuyển sang các giai đoạn tiếp theo. Tuy nhiên, Bộ trưởng Trần Hồng Minh cho rằng tiến độ triển khai vẫn còn chậm, do đó cần nhanh chóng cụ thể hóa từng đầu việc thay vì chỉ xác định các mốc tổng thể.

Bộ trưởng yêu cầu Ban Quản lý dự án Thăng Long và Ban Quản lý dự án Đường sắt xây dựng kế hoạch chi tiết từ giải phóng mặt bằng, tư vấn, khảo sát đến thi công, đồng thời phân công theo nguyên tắc rõ người, rõ việc và rõ tiến độ.

Đáng chú ý, việc phân chia các gói thầu cũng cần được tính toán kỹ, từ kết cấu hạ tầng đoạn tuyến, nhà ga đến phương tiện, thiết bị và vật tư. Trong đó, Bộ trưởng lưu ý chủ trương sử dụng sản phẩm, dịch vụ trong nước nhằm tạo thêm động lực cho sản xuất và nền kinh tế.

Tạo nền tảng để dự án quy mô lớn có thể triển khai

Không chỉ chuẩn bị cho từng dự án, Bộ Xây dựng cho biết nhiều nhiệm vụ mang tính nền tảng cho phát triển đường sắt cũng đã được hoàn thiện.

Về thể chế, Quốc hội đã ban hành 3 luật, 2 nghị quyết; Chính phủ ban hành 6 nghị định, 4 nghị quyết; Thủ tướng Chính phủ phê duyệt 2 đề án. Bộ Công Thương đang tiếp tục rà soát, hoàn thiện Đề án phát triển công nghiệp đường sắt để báo cáo Thủ tướng.

Hệ thống tiêu chuẩn, quy chuẩn kỹ thuật cũng được rà soát, hoàn thiện. Bộ Xây dựng đã ban hành 15.729 định mức chung và 13.585 định mức áp dụng riêng cho Dự án thành phần 2 thuộc tuyến Lào Cai - Hà Nội - Hải Phòng.

Theo Bộ Xây dựng, các dự án được phép áp dụng trực tiếp tiêu chuẩn nước ngoài nhưng phải bảo đảm tuân thủ các quy định pháp luật liên quan. Vì vậy, về cơ bản, vấn đề tiêu chuẩn không còn là điểm nghẽn lớn đối với việc triển khai các dự án đường sắt.

Cùng với hạ tầng và cơ chế chính sách, nhân lực cũng được đặt trong bài toán chuẩn bị dài hạn. Bộ trưởng yêu cầu xác định cụ thể nhu cầu đào tạo theo từng trình độ, nghề nghiệp và từng giai đoạn, bảo đảm vừa phục vụ quá trình xây dựng, vừa đáp ứng yêu cầu vận hành sau này, tránh đào tạo dàn trải dẫn đến dư thừa.

Đối với các nhiệm vụ phát triển công nghệ chiến lược trong lĩnh vực đường sắt tốc độ cao và đường sắt đô thị, Bộ Xây dựng đã hoàn thiện hồ sơ 8 nhiệm vụ gửi Bộ Khoa học và Công nghệ. Đến nay, cả 8 nhiệm vụ đã được cho ý kiến, trong đó 6 nhiệm vụ được đề nghị thực hiện.

Đánh giá kết quả đến nay, Bộ trưởng Trần Hồng Minh cho rằng dù quá trình triển khai còn chậm và chịu tác động của những nguyên nhân khách quan, các kết quả đạt được là tích cực đối với những dự án đường sắt quan trọng quốc gia lần đầu được triển khai tại Việt Nam.

Tuy nhiên, phía trước vẫn là khối lượng công việc rất lớn. Với riêng tuyến đường sắt tốc độ cao Bắc - Nam, mốc khởi công tháng 12/2027 đang trở thành mục tiêu tiến độ quan trọng, đòi hỏi các khâu chuẩn bị phải được đẩy nhanh và phối hợp chặt chẽ trong thời gian tới.

Minh Thành (t/h)